DRUGA SVJETLOST

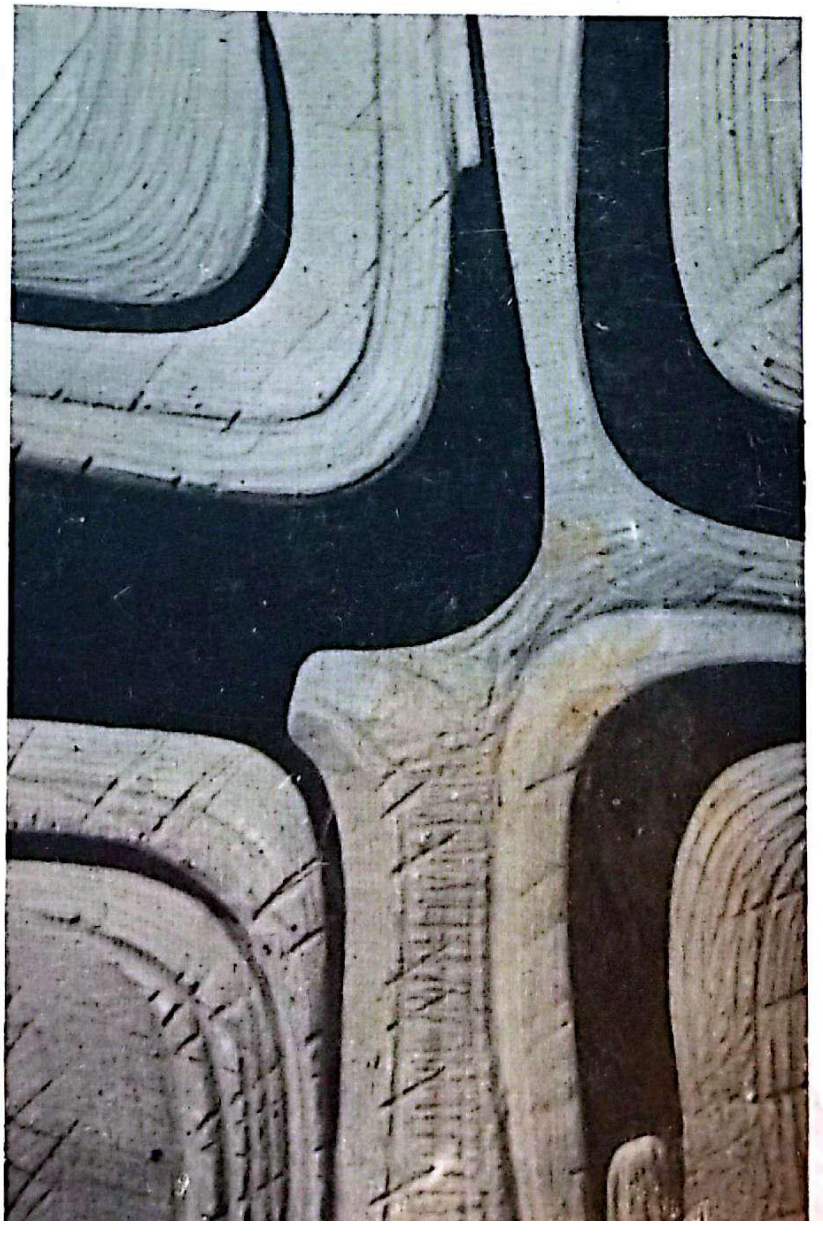

APRILSKI KULTURNI MOZAIK '84.

Pripremili:

JOZEFINA DAUTBEGOVIĆ
PAVLE STANIŠIĆ

Urednik:

MIRKO JELEČ

Recenzenti:

VELIMIR MILOŠEVIĆ
BRANKO STOJANOVIĆ

Redakcioni odbor: Kasim Deraković, Mirko Jeleč
Nada Sofrenić, Pavle Stanišić, Esad Zgodić.

Izdavački savjet: Milica Bjelobaba, Ferid Čehić, Jozefina Dautbegović, Reuf Mehmedagić, Ljubomir Nikolić, Ivan Pavlović, Milka Stojanović.

DRUGA SVJETLOST

KNJIŽEVNI KLUB »IVO ANDRIĆ«
D O B O J , 1984.

Ovom knjigom, koja se objavljuje u okviru Aprilskog kulturnog mozaika '84, Književni klub »Ivo Andrić« i Umjetnička galerija Radničkog univerziteta Doboj nastoje da doprinesu proširivanju programa tradicionalne manifestacije kulture. Istovremeno, pisci i likovni umjetnici Doboja na ovaj način proslavljaju praznik njegove slobode.

Riječi i likovna djela u ovoj knjizi okupljaju se oko jedne namjere: opisati svjetlost. Svjetlost kojom zari nada, ljubav i bol. Drugu svjetlost. Neka nam ona obasja neki tren, lice ili misao.

S A D R Ž A J

Ali Faruk Biser: Razmišljanja **5**
Ferid Čehić: Dječakov let u nebo **10**
Jozefina Dautbegović: Od tebe do slutnje **14**
Kasim Deraković: Modra balada **19**
Boro Jelić: Kad ovo jednom **23**
Branko Jovanović: Poniranje, Trenutak prošlosti **24**
Davorka Milutinović: Varijacija, Metak u sunce **25**
Jasmina Omeragić: Post scriptum **29**
Muharem Omerović: Dolazak dana, Prijateljska ruka **30**
Marija Petričević: Bez naslova **31**
Savo Petrović: Večernja perunika, Mirišu gorocvijeti **35**
Pavle Stanišić: Prva pjesma o spasenju **36**
Božo Subotić: Tri čuda, Igra slučaja **39**
Fausta Šahović: Zumbuli i snovi **40**
Dragan Suvajac Šaporac: Tijelo, Kidanje **44**
Marija Šmitran: Magdalena **49**
Željko Štenger: Rast u nebo, Trenutak s Krležom **50**
Esad Zgodić: Simbioza, Skulpture **52**

REPRODUKCIJE

Jadranko Durmić (crteži) **7, 21, 45, 61**
Drago Handanović (keramike) naslovna strana, **17, 33, 53, 71**
Ilijas Kruškić (ulja) **27, 37, 55, 63**
Senad Kruškić (crteži) **47**

Podaci o autorima **58**

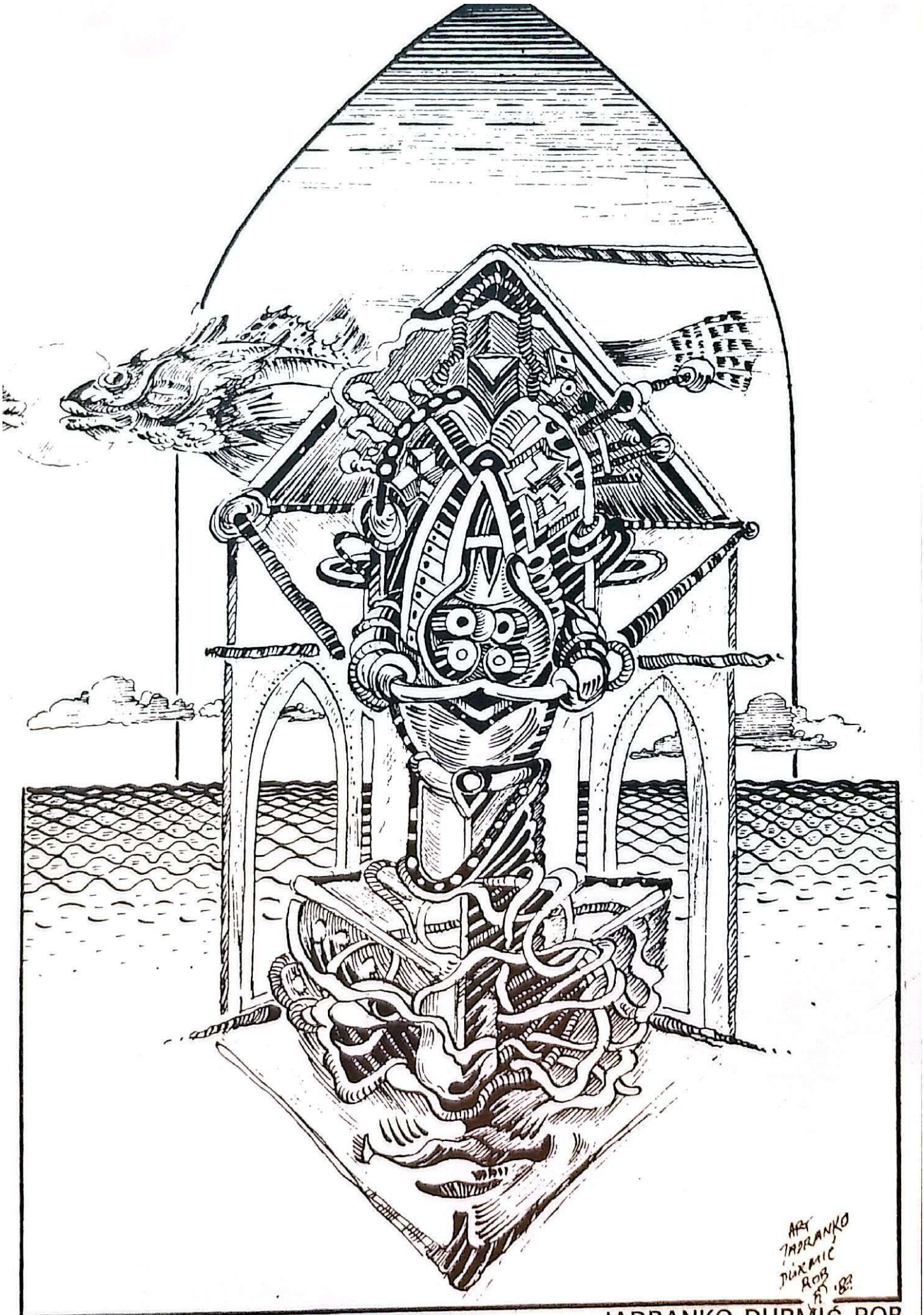

JADRANKO DURMIĆ ROB

ALI FARUK BISER

razmišljanja

Riđan nebom jezdi.
Zaustavi se iznad zemlje
pogleda je . . .
okrene se obližnjoj zvijezdi,
posavjetuje se . . .
razgrne labirint od ljudske čežnje
i nastavi put iščeznuća.

Zemlja ga sobom hrani,
nebo mu snagu daje,
s tegobom se javlja.
s uživanjem nestaje.

Kopitama o čvrsto tle udari,
kad put međuprostora poleti.
Tijelo mu se u izmaglici pojavi
kad čovjeka snagom svojom nadoji.

Tada ga vidimo il' ne vidimo,
al' na njegovim sapima jezdimo.

FERID ČEHIĆ

dječakov let u nebo

Krenu tako dječak s odjutrenjem. U rukama kantica. On ju je napravio od nekakvog pleha. Unutra, bog da prosti, nekakvo mućkanje. Komadići krompira pomiješani s kupusom. Meso je ostalo u zaboravu. Uz to komad tvrde pogače. Crne, ožegle. Tako počesto. On se nije bunio, svjestan stanja i potrebe. »Ni njima nije ostajalo ništa drugo«, govorio je sam sebi. Boljelo ga je što ne može ništa da izmijeni, ali . . . »Mi njegovi, voljeli smo ga iako je prema nama bio strog. Govorili su da je i grub. Kad ga ponekad upitamo, odgovarao je reskim riječima. Ko na nož. Bojali smo ga se. Tražili smo odgovora, izmišljali . . . Vrijeme miče, on dode i ode: crn, maljav, umašćen. Tako stalno. Razmišljamo o njegovom životu i pitamo se: O, bože, ima li taj čovjek ikakvog života?«

Kreneš s kanticom mučnoprazna jela, a ono, u stvari, neizvjesnost. Ne znaš gdje ćeš stići, kako njega naći. Ljubav za tog osornog čovjeka nadvladava, sve je jače od straha i neizvjesnosti. Majčino naređenje, poruka, mora

se izvršiti. Sićušan je dječak da bi se opirao. Put pod noge i . . . prema njemu, prema željezničkoj stanici. Bio je to put od jave i smrti. Pomiješana zbiljnost koje dječak nije bio svjestan. Nikad ne znaš kad će sure ptičurine da nadlete i prospu vruće zrnevlje. Oguglavanje. Razum ništa ne govori, ništa ne određuje, jedino praiskonski poticaj, velika nesagledliva želja da se dođe do oca, hranitelja . . . Trebalo je doturiti to omoćkano splačilo, kakvo je takvo je, od srca je sačinjeno, dušom . . . »Od nas je, pa bog ti, oče, duša ti . . . Znaš da nemamo, i ovo majka teškom mukom prokuva.«

Kantica još vruća, a dječak leti. Trebalo je dva kilometra što brže preći do očeve radione, tamo u stanici gdje su parnjače stenjale.

Dječak je letio, ali nije doletio.

Prvo uz rijeku: ona mala, ali naduta, pa zeleno-modra.

Nebo osunčano, ali i ono skupljeno.

Približavaš se, a ono blizine nema. I kako dospjeti?

U malom mozgu bubci bubinjaju. Isti oni što noću osijavaju. Ali i zbunjuju. Lete, a ništa ne kažu. Prosipaju svjetlost, a ono mrakača.

Pijesak topao, kukuruzi nadolaze. Dječak mali. Izgubljen u prostoru. Dječak i kantica. Poruka u ušima bubinja, tik što nije izašla. Evo je, na ivici je strpljenja. »Znam što su mi kazali, znam što je majka podvukla, ali sve nešto hoće da izađe, da išeta, iskoči. I oči, i one bi iskočile. Bubci i oči. Vraćam oči u dubine. Vraćam misli. U ušima klokot: majčino upozorenje. Ne smijem, ne, ne smijem izdati, ne njima, ni ovim kukuruzima neću da kažem. Neću ni s njima da zborim. Sve vri. I vrijeme, i zemlja.

Koračaj: noge bose, pijesak sve vreliji. Trči, a sve dalje. Poskakuje, tabani opečeni. Kad skokne, kupus proradi, pa sve klok, klok.

Kupus u kantici kupusinja, pijesak pjeskoli.

»A, ja?« bubnjalo je dječakovom glavom.. »Ja, valjda, jajinjam«.

Mali, blesavi dječak. Naivni, prostodušni: zalegao na pijesku, uz kukuruze. Oni stražare za njega: bez puške, bez oružja, a on leti, leti bos, bosonog. Treba letjeti bosonog. Ko nije letio bosonog, ne može letenje ni da shvati. Tako — letiš, a u stvari lebdiš.

Bos po trnju, osjet ništa ne kazuje. Boli, ali — ne boli. To su ljepote bola. I bol može da bude privlačan. Evo, trnje bode, a bola nema. Ljepota spoznaje da se čini utisak. Da svisneš od neobičnosti. Magični ubodi, direktno u srce. To treba osjetiti. Treba imati osjetila koja zataje.

Bubci bubinjaju. Pitanja. Uvijek neko značenje pitanja kad ne treba ništa osim pijeska i kukuruza. I poneki trn koji ne izaziva bol. U tome se prevrće život. Taj ludi, nestvarljivi odnos prema življenju i stanju, taj samoludi poludjeli smisao učešća koji niko ne može, ili neće da shati. Da bismo shvaćali, treba učestvovati.

Dječak na pijesku, jedan jedini. Sunce — iznad.

Čudni učesnik, neobični pratilac.

»I to sunce? Što baš danas da me prati?« bubnjalo je dječakovom glavom. Ono nije danas potrebno. Ko da mu to kaže, njemu moćniku? Treba ga nekako skinuti, spustiti, ubijediti da siđe u ovo grotlo nepojmljive raspečenosti ko-

ja razdire. Ako je praiskonom određen da stražari, nije i ubjedljiviji. I on treba da učestvuje, da svojom vrućinom zažari po bludnicima. Ali i ljepotu da prospe, jer ako nje nema, nema ništa. Za ljepotu se treba boriti kao za pobjedu.

Treba se truditi.

Dječak na toplom pijesku: »Možda je sve ovo izmišljotina, možda je nestvarno. Osunčani dio pakla. Što li? Kažem to i moram da objašnjavam. Kome? Zbog čega? Da li njemu? Onom gore? Bogu? Ne, ne, samo njemu.. ON je govorio da ga nema. A i da ima, zar bi ovo dozvolio, ovo da mačka na psa, a David na Golijata? Boga nema kad ga treba. Ludost je i spominjati ga. I kome da se obratim? Njemu? Njemu? Njemu?

Bubinjalo je i odzvanjalo. Dječak se pridigao i shvatio da mu je ON jedini ostao. ON, njegov osorni, ali shvatljivi otac. Kantica topla, zagrijana sunčevim prodornim pipcima. Korak i bol. Iz tabana krv šiklja: crvena i gusta.

Čovjek mora da se trudi.

Kantica i dječak. Bol na licu i koračanje. Pisak parnjača i cijuk sirene. Opomena. Nebeski prostori sve zatrpaniji. Nedaleko od okretnice stari Jakov prevrće lokomotive.

Prasak.

— Tataaaaaa, — miješalo se s pomamom.

Zov izgubljenih. Iz neba rafali opomene.

Pogled smrti u oči.

(Odlomak)

JOZEFINA DAUTBEGOVIĆ

od tebe do slutnje

1.

Sve si lijepe riječi potrošio
na bivše veliko nešto
na me je kao u grob pala
teška grudva tvoje šutnje
korakom kraćim za kajanje
idem od tebe do slutnje
novog straha Branim se dobrotom
Sve si lijepe riječi potrošio
Neko tuđ u našem obličju
živi našim životom.

2.

Moja misao nema kuće
ni ičeg bivšeg da je započeto
ni kamena ni kule
ni nade da bit će
okreće se suludo magnetna igla čela
tražeći stranu s koje sviće
vedro jutro Samo me snovi snaže

Sve mi se pričinilo
postavila sam ljubavi mrtve straže
na bedeme grada kog nije ni bilo.

3.

Bezglavo bezumno
zatvara se krug
bezvremenog beznađa
Priznajem
kriv mi korak
kriva ruka do ramena
kriva riječ
kriva glava
krv mi kriva
pristajem da budem
zazidana živa
u zaborav.

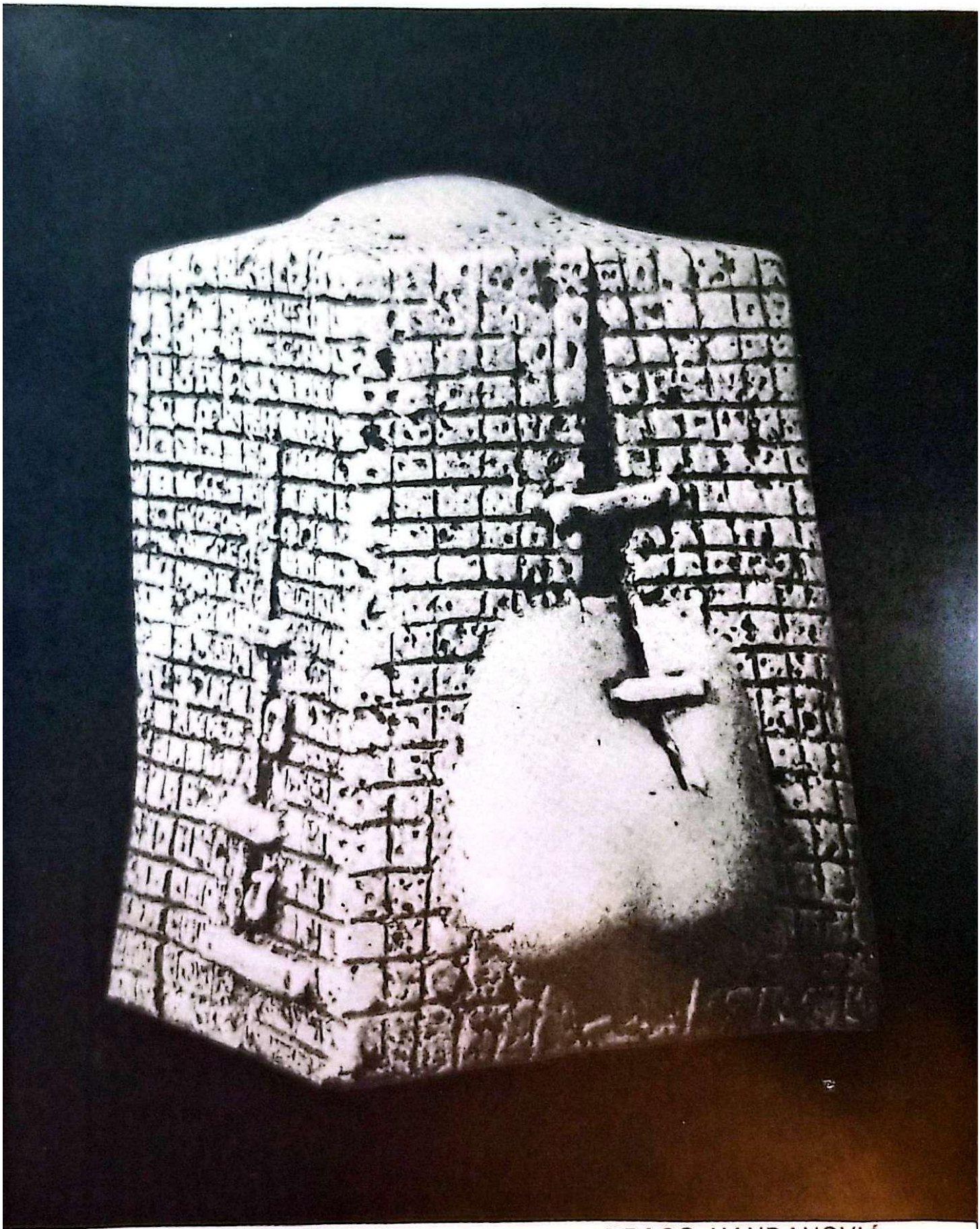

DRAGO HANDANOVIĆ

KASIM DERAKOVIĆ

modra balada

(odlomci)

...

Tamo na pučini izgara skrhan brod.
Zvijezde se ulijevaju u livadu pored šume.
Rastvori vrata sjećanja. Nebo je samo uvod
U zaborav stvari. Drhtava krvi moja, ko će da razumije
Tvoje fantastične namjere i gdje počinje strava
Te bespoštedne igre na rubu isijane tame.
I ne znam da li se u vrelom pijesku završava
Taj krik — poljubac gladi u otvorene rane.
Jer ja sam išao, krvi, samo tvojim tragom.
Mjesečina mi donijela u san neke krupne lale.
Zanoćim u travi, u cvrčaka proticanju blagom,
A poslije buđenja gledam na moje ruke sante leda pale,
O, krvi, ja sam išao svjestan prolaznosti mesa.
Sad ležim pod nebom, granitni krug bezizlaza klešu nebesa.

*

...

Ti nećeš postati drvo, ni brijeg, već bijeg.
Vječiti bijeg zvijezda u proticanju rijeka.
Vjeruj nikada ne bi pronašao boljeg
Skloništa od granja pognutih kleka

Što koračaju nijemo u tvom sumornom sprovodu
Bistre iznad zemlje, i pijeska, i iznad gliba.
Na podnožju gore što se nadnijela nad vodu
Iz rijeke umjesto Mjeseca izrasta obla riba.

Zvona donose cvijeće i trešnje dok izdaleka
Čuješ utjehu sa klepke blagih ovaca.
Pred šumom vjerno zavičaj te čeka

Dok sunce prezrelo sjeme ~~o dobru~~ zemlju baca.
Nisi ostavljen obmani nestajanja. Iz tvog lica
Prska svjetlost Neba i bubri pšenica.

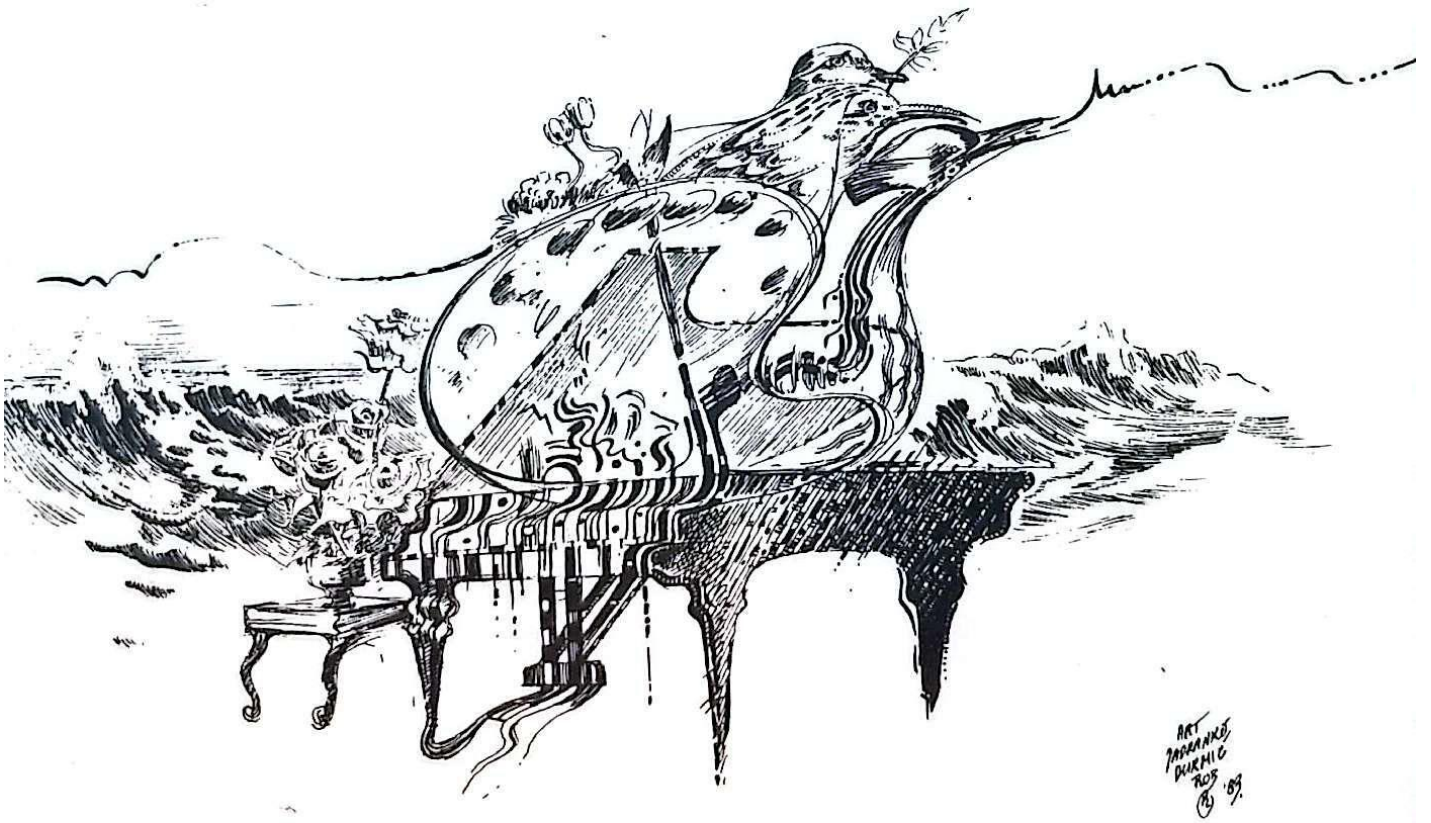

JADRANKO DURMIĆ ROB

BORO JELIĆ

kad ovo jednom

Kada ovo jednom bude jednom
bilo jednom
i na sve budem tapkao štapom
voljeću te i tada ali inatom.

Kada ovo jednom bude jednom
nekad jednom
sve zamrzlo ko kristalnim ledom
pratiću i tada tvoj hod pogledom.

Kada ovo jednom bude jednom
davno jednom
da vjetar neki polako ga briše
shvatiću da jednom ne postoji više.

Kada ovo jednom bude jednom
bilo jednom
kad ovo jednom bude jednom
nekad jednom
kad ovo jednom bude jednom
davno jednom
prekriveno zemljom čednom
tad ostaće
bio jednom.

poniranje

1.

Često,
u tišini noći,
čujem šapat beskraja.
Razgovaram sa zvijezdama
i slušam muziku sfera.

2.

Još češće,
ko sam
i zašto sam,
pitam zvijezde
u svojoj duši.

trenutak prošlosti

Zakleo sam se nebu
u svojoj duši
da te više nikada
neću pomenuti
u pjesmi.

Ali su me
juče, poslije dugih godina,
zajednički znanci upitali —
kako sam te preživio.

DAVORKA MILUTINOVIĆ

varijacije

Rastapalo se tijelo od pogleda
u morama noćnim.
Nebo oka stalo ispred mene
zagledano u svitanje.
Probudila se zgrčena misao
i protegla dušu u mom koraku.
Čelo uspomena nabralo
svoje boli.
Otvorila sam vrata sna
i u njena okna
stale pregažene nevolje.
Vapi sunce iz srca.
Bilo vremena urezuje sekunde
u naše meso.
Izmičemo strahu
držeći sreću stisnutu u grču
zagledani u vrhove
trenutnog postojanja.
Šta li nam je život obećao
kada smo mu iz klice narastali?

metak u sunce

Metak će ubiti sunce
pucat će u srce
i u naše oči.
Vidik nam neće zamutiti
Srce neće uništiti
oči neće izvaditi
one će uvijek gledati
u vrijeme ispred vremena.

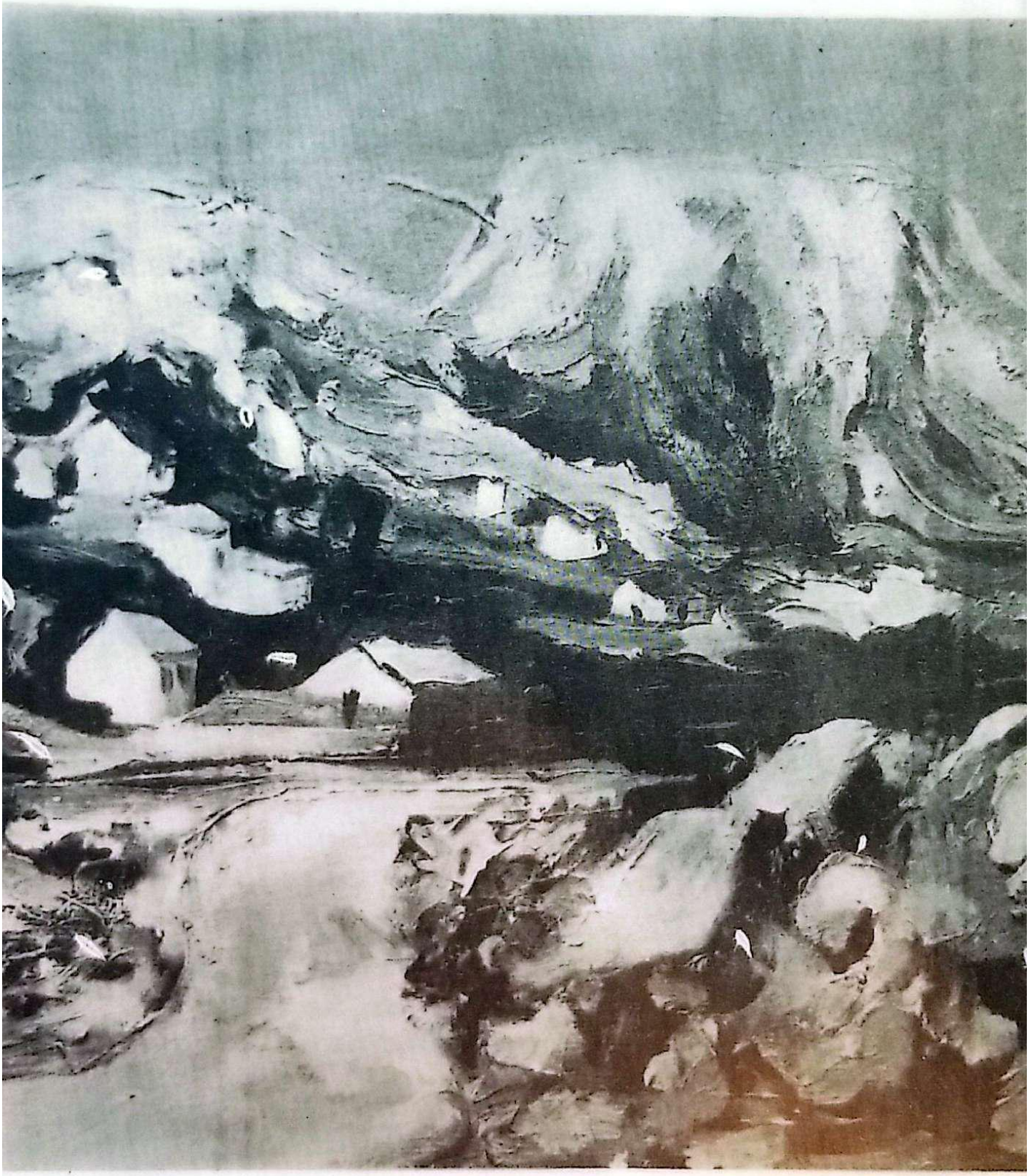

ILIJAS KRUŠKIĆ

JASMIN OMERAGIĆ

post scriptum

Rekoše da si
u danima mladim
za punog mjeseca
u sanjiva jutra
bježala iz naručja
nekih drugih ljudi
prije
sunca — svjedoka.

Rekoše
da tvoje konake ne znaju.

Oni što su te voljeli
kažu:
ničija posve,
svačija kradom.

MUHAREM OMEROVIĆ

dolazak dana

Dok nebo čarobnim rumenom svijetli
i dok se svuda osjeća san,
u dalekom selu grlati pijetli
u pjesmi svojoj donose dan.

A evo ovdje, u srcu grada,
između ulaza i spratova
ja čujem zvoni upravo sada . . .
zvone četrdeset i pet satova.

Odasvud, slušam, trešte zvona.
Gugutom djece odzvanja stan,
a kroz prozore i preko balkona
na dvije kazaljke ulazi dan.

prijateljska ruka

Vidje li golub tvoje toplo oko?
Je li ti ikad vidio lice?
On pozna jedino ruku tvoju
što mu na prozor stavlja mrvice.

On pozna samo ruku tvoju
koja mu daje mrvice što krijepe,
a nikad ti neće upoznati dušu
koja je šira od ogromne stepe.

(Iz zbirke pjesama za djecu »Da zvone brda«)

MARIJA PETRIČEVIĆ

bez naslova

1

Kako boli

Kako boli
Nemoguće
A postoji

Sraz i poraz

Nezidano
Kad se ruši
Ruševina
Stvarna
Stoji

Pustoš prava

Kako boli

Kako boli
Nemoguće
A postoji

2

Sama sa sobom
Na kraju sebe

Sama sa sobom
Suočena

Okom u oko
Mozgom u mozak
Mišlju u misao
U besmisao

Sjaj u sjaj
Sljepoća
Besjaj

Samo je korak
do beskoraka

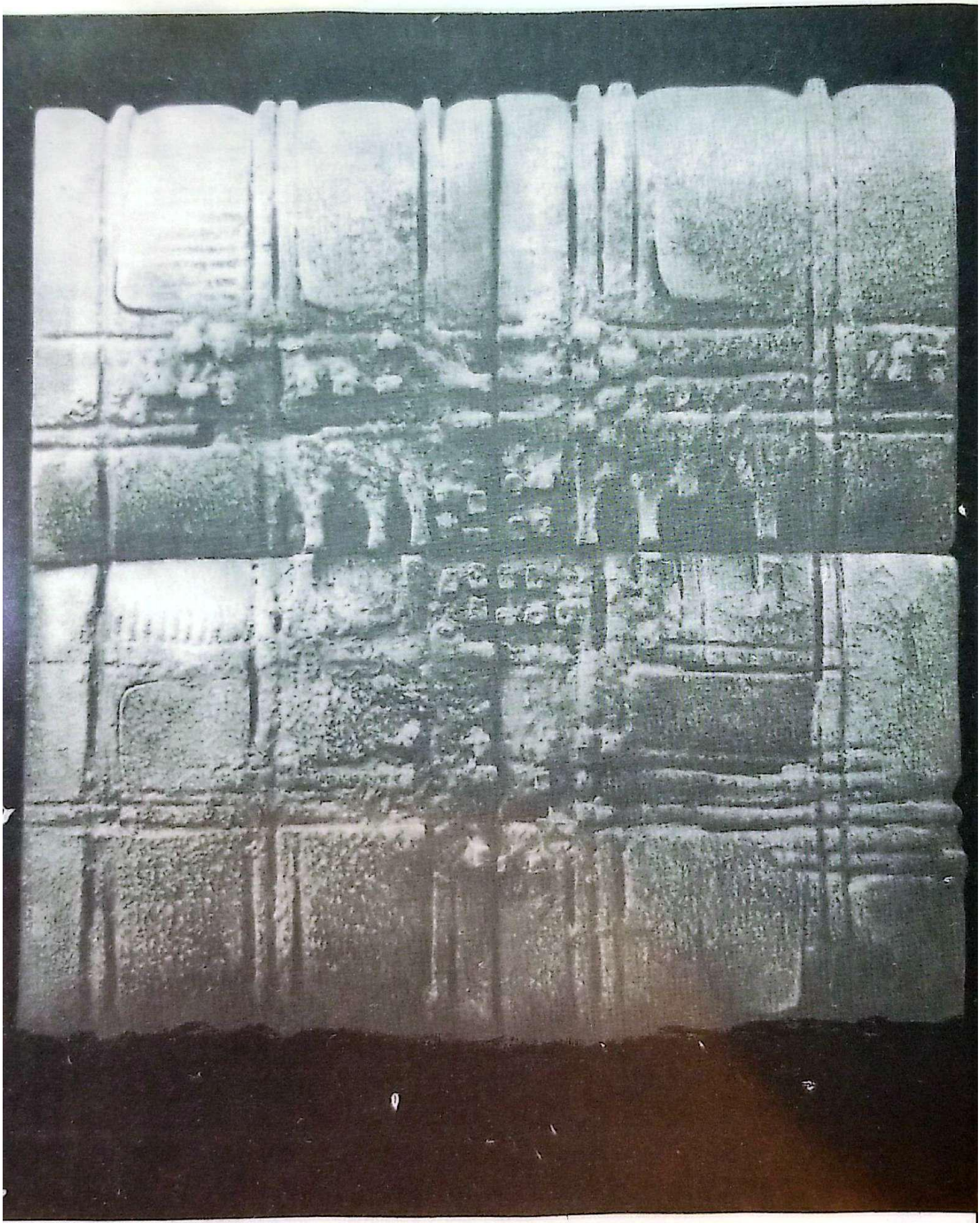

DRAGO HANDANOVIĆ

večernja perunika

Nek miruje bijeli pramen sna
Cvijet se približava vrhuncu
Dan me savladao Predaću se do dna
Pticama kad polete okrenute suncu.

Nek miruje zemlja Preživjeću slom
Sve je nestvarno i ljubav i čudesa
Ptice ludo pjevaju kad udara grom
Svijet je daleko izvan mog udesa.

Dolazi noć Kuda u ovaj čas
Dok drhti večernja perunika cvjeta
Na dnu duše svjetlost Tu je spas.

Zeleni san je predah u dubinama ljeta
Crne ruže osvajaju netaknute gore
Nek miruje nebo Prazne zvijezde romore

mirišu gorocvijeti

Dok gore ruže u vrtu Otvori vrata
Slutim cvijet narandže i južne kiše
Gorkih usta odlazim iz svog sunovrata
Šume su u plamenu Crno mi se piše.

Svu noć mirišu gorocvijeti sa zvijezda
Grijem se lišćem kod starog panja
Vihor dotrajava i seli se u gnijezda
Lasta me ljubi Neko me dalek sanja.

prva pjesma o spasenju

Šta se zari na umornom čelu
Po kojem su pogašena slavlja,
Ko to traži zvijezde po pepelu,
Koga ovo ljubav zaboravlja

Na opasnim pustarama mojim?
Ovaj kraj se ničega ne sjeća,
Ja na rubu samog sebe stojim
I nabrajam imena nesreća.

Noć je ova moje pomračenje,
Časni poraz samo moga vida.
Jesi li mi smislila spasenje?
S kojom ćemo zvijezdom preko zida?

Šta javljaju žile kucavice:
Kolike su dubine u tami?
Znaš šta kažu moje nesvjestice:
Strašno ćemo osvanuti sami.

ILIJAS KRUŠKIĆ

tri čuda

Prvo otrovom uspavano.
Drugo i treće
obješeno
o stub stabla.
Tri svjetlosti ugašene
tri suze kristala
pod krilom trava.

igra slučaja

U uhu grmljavina.
Uzburkano more
na vrteški semafora.
Daljine zagledane
pod kišom velegrada.

Niko mi ne pruža ruke.

Ulica
U nogama.
Tebe
Nema.

Sjetih se okruglog broja.
Zovem. Nikoga nema.
Iza zaborava
stali smo poslije
jedno uz drugo
kao stabla s riječima
kamenim od čuda.

FAUSTA ŠAHOVIĆ

zumbuli i snovi

na travi sjedi plavokos dječak i
igra se njegovo lice i njegova
igra su ozbiljni vjetar mu baca
pramen kose u oči on se dalje
mirno igra iznad njega vrišti
grimizna pukotina neba i histe-
rično lete sazvježđa sićušni čo-
vjek taj žalosni homo faber pe-
dantno slaže svoju igru dok iza
njega hronos prosipa vino po
žitima što klasaju

Ozbiljnih i važnih lica ljudi su koračali kroz mokru jesenju maglu. I niko baš nije primjećivao da odavno nema vjetrovitih žutih jutara, što šušte i mirišu na orahovo lišće. Autobusi su izranjali iz ljepljive magle i u njoj nestajali, brujeći iz daleka, i kada bi to na čas prestalo, čuo bi se bat koraka kroz sive ulice.

Ana je još od proljeća svakodnevno kasnila na posao, opet je, uprkos tome, usporavala korak i zagledala se u

lica što u magli žure i mimoilaze se, i činilo joj se kao da se i ona i ljudi kreću nekom svojom orbitom, kao da imaju putanje koje se sijeku, poput savršene magline. A lica su defilovala: lijepa, njegovana, ozbiljna lica, iz kojih se nije moglo čitati, ta nijema lica svojim pravilnim krivuljama sjekla su maglu i podjednako sigurno i neustrašivo jednolično nestajala u porama zavjese od sivog tila.

Svijet se još uvijek savršeno kreće — pomislila je ulazeći u kancelariju. Nije obukla svoj preširoki plavi mantil, čiju je težinu počela osjećati na ramenima, kao kad čovjek osjeća san na zjenicama. Još lani, ta joj je uniforma sa amblemom firme na džepu davala važnost i ulijevala sigurnost. Nije više bila obilježena neumoljivim strogim brojem u redu za posao. I predala se sva tom nepromjenljivo dosadnom i besmislenom poslu. Sada je evo prepoznavala poraz i nemoć, i sebe opustjelu, pred tihim monstrumom koji joj se sa svojim brojkama uvukao pod kožu, ne puštajući unutra slike i zvuke, boje i oblike. Prolazila su jutra i noći, skoro bez jasnih granica, stapajući se i prožimajući poput magle u sivoj mreži golog granja topole pred Aninim prozorom.

I sada, u ovom napornom sivom jutru, opirala se želji da obuče taj plavi mantil, i u njemu zaspe, pokrivajući nepristojnost skupe šarene svile i golotinju oblih koljena, da zaroni u mir tihe prosječnosti i u njoj se zaboravi.

A to je počelo one večeri, kada je dunuo jugo, i negdje u nekim staklenicima kada su procvali zumbuli. Ana je u svojoj sobi upravo završavala posao koji je donijela iz kancelarije, kada je u polumračnoj tišini iznenada odjeknulo zvono: »ding-dong« — živo je otpjevalo i ućutalo. Osluškivala je čekajući još neki zvuk, ali je pospani mir prijetio da se opet zgusne i očvrsne prostor oko njenog

stola. Odavno niko nije zvonio na njenim vratima, pitala se hoće li imati snage da razgovara s tim slučajnim, zalutalim posjetiocem. Prišla je vratima i polako ih otvorila, uživajući u svakom pokretu i neizvjesnosti.

na bijelom polju kao mjesečeve
sveštenice pjevaju nage djevojke
bijela svjetlost putuje preko masivnih kupola sunčanog hrama i
rasipa se po poljani one pjevaju suncem zagrljene i nasmijane dok se bude zaljubljeni kukci i ljubičasto mlijeko kaplje niz
mokru paprat na širokoj livadi
ljubavi pješčanom stazom pleše
mali zaljubljeni poni a ispred
njegovih purpurnih kopita uzlijeću rojevi pahuljica i pjevaju
pijani jahači vjetra

Nije bilo nikog. Očekivala je još bilo kakav pokret, svoj ili bilo čiji, ali joj se samo golim mrtvilom izrugivalo ružno stepenište. Stajala je tako zatečena i uplašena, i kad je najzad poželjela da zalupi vrata i sakrije se iza njihove tople sigurnosti, primijetila je na podu mali ljubičasti smotuljak zumbula. Zadrhtala je, stojeći tako bosim nogama na kamenoj ploči, a zrnce nekog čudnog straha u njoj je lepršalo poput zalutale ptice.

Nježno je uzela na dlan buketić koji je bio živ i topao, i mirisala ga uživajući, i plašeći se njegovih nijemih poruka. Za tren je mirisno pijanstvo ušlo u njenu kosu, u pluća, raširilo se krvotokom i zaposjelo svaku žilicu, svaki nerv koji je drhtao odašiljući dalje slatki treptaj.

Spustila je zumbule na sto, udaljila se u kut sobe i odatle ih radoznalo posmatrala. Osjećala je njihov miris, koji je mamio, zvao, nudio se. Odlijepila se najednom od smušene neizvjesnosti i široko otvorila nebom osvijetljene prozore. Vidjela je siluetu čovjeka, ili joj se samo učinilo. Strah sa mirisom zumbula bio je u sobi, a vani je duvao jugo. Primijetila je sivkaste kore snijega pod koje se zavlačio topli vjetar i podlokavao ih tankim potočićima. Krovovi su bili topli i crveni. Sluteći nadolazak proljeća, udahnula je polako, dok joj se miris juga prelijevao preko usana, zuba, kroz nozdrve, i pod snagom tog uzdaha osjetila je kako joj meka svila prijatno zateže i dira čvrsta ramena, dok se nešto sićušno rasprskava u grudnom košu nepovratno, i čula kako kaplju tople suze preko ivica njene svijesti, kao proljećne okapnice sa mokrih krovova grada.

Obukla se zagledajući svoje lijepo, mlado lice u ogledalu, ispitujući ga kao da ga sad upoznaje, ili prepoznaje.

Izašla je na ulicu. Na zapadu je vidjela nebo i dva crvena oblaka. Gledala ih je sa ljubavlju — bez stida.

tijelo

Životinjskom snagom
ko bogalj i prosjak
već evo i padam na uvelo lišće
ni kiše me neće dok oblaci plaču
sve je opet isto
iskrivljeno prosto ko jesenja trava

U prostoru klečim ko da molim vrijeme
skidam plašt sa sebe
ostaje mi tijelo
u praznini nijemoj
sav se krećem nekud
prozračno u bludi tajanstvenih niti
samo stoji tejilo

kidanje

Pokidane su tajanstvene niti
plaveći se od izmaglice
trulog mesa i bijelih kostiju
umirem vapeći u vremenu

Razapinjem mreže glasova
dok me plave dubine vuku
padanju mome

JADRANKO DURMIĆ ROB

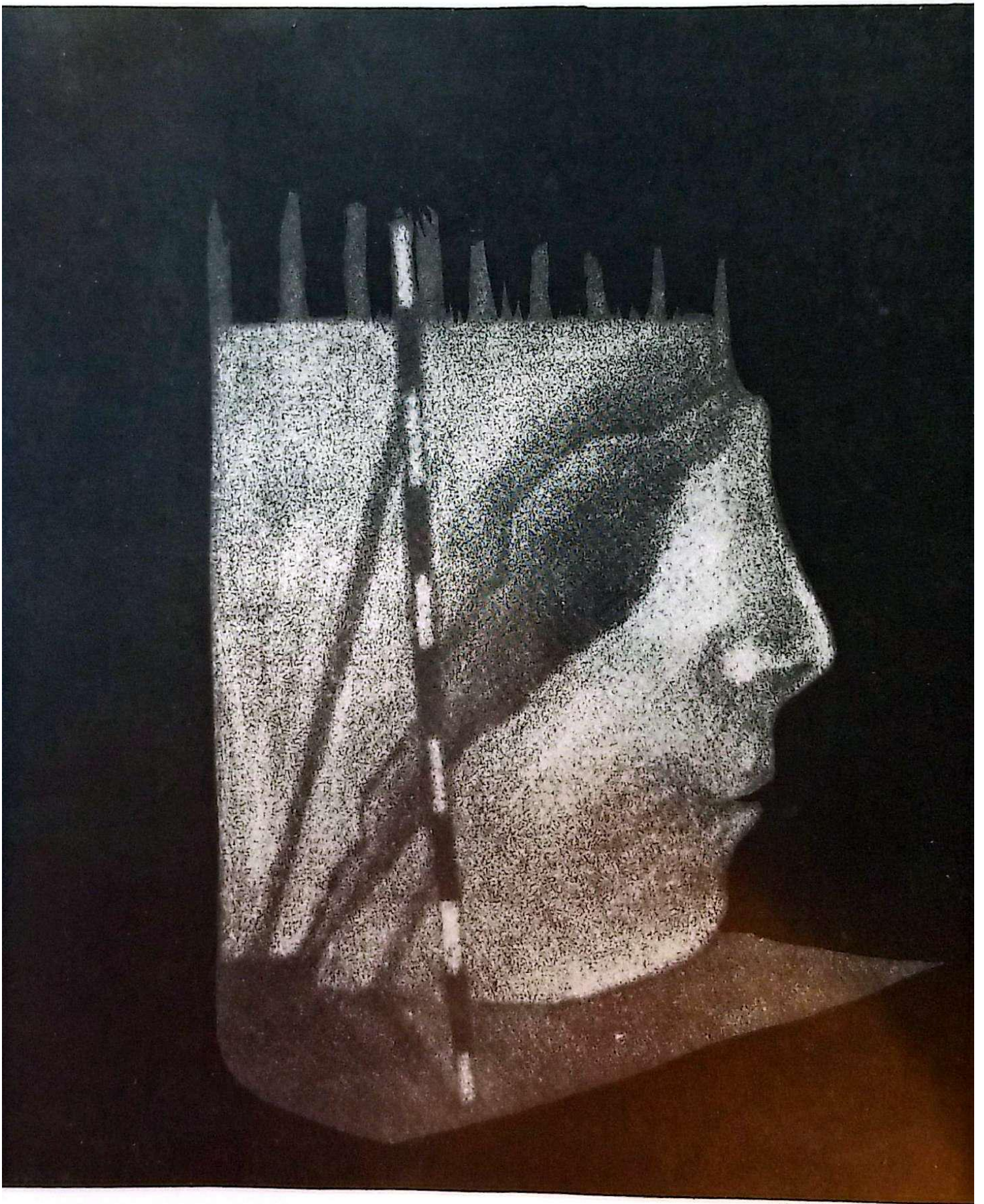

SENAD KRUŠKI

MARIJA ŠMITRAN

magdalena

Magdalena nosi poveze
od svilenih riječi
i zavezuje nam oči
da ne vidimo njena bedra
kako se bestidno kikoću
izmilovana
da ne vidimo krila
pod njenim koracima
dok promiče
i kičmom bršljan divlji
što se povija
i oči što žedno srču
nebo i sunce
Nemam snage
da kažem Magdaleni
da to što joj
ispod stopala izmiče
nije ulica

ŽELJKO ŠTENGER

snom u nebo

Po meni daždi
debela kiša.
Raširenih ruku,
sporo se krećem.
Kao stablo bez lišća,
težak, natopljen
stršim taman.
Žiljem u kamen,
pupoljkom u svemir.
Ja sam
zemlja
i stablo,
i kamen,
i san.
Upravo rastem snom prema nebu.
Puca kora.
Po njoj se cijedi
topli dažd.

trenutak s krležom

Ti izazivaš moju krv da pjeni
da staro mrzim
da sadašnjost mijenjam,
da novo sanjam,
da pljesnive barikade rušim
da budućnost sadašnjost bude.
Pa to su kancerogene misli.
Miriše na krv, smrt, zemlju,
a liči na sunce.

*

simbioza

Ja i ti
sad smo dva lutka na žici
pred mrtvom publikom

Između nas
bačeno je trulo tijelo Daljine

Ja smo i ti
na kraju dvije proklete žeđi

skulpture

Što ti lice tako lijepo
slikovito
može pružiti
neznancu

Šum divljači
u njedrima tvojim
prepoznajem

Da li ti oči tako slučajne
ledene
mogu drugačije sanjati
neznanca
ili ti treba noć za svadbu

U osmijehu dvije nedovršene skulpture
ispraćamo se u nedogled
ja i ti

DRAGO HANDANOVIĆ

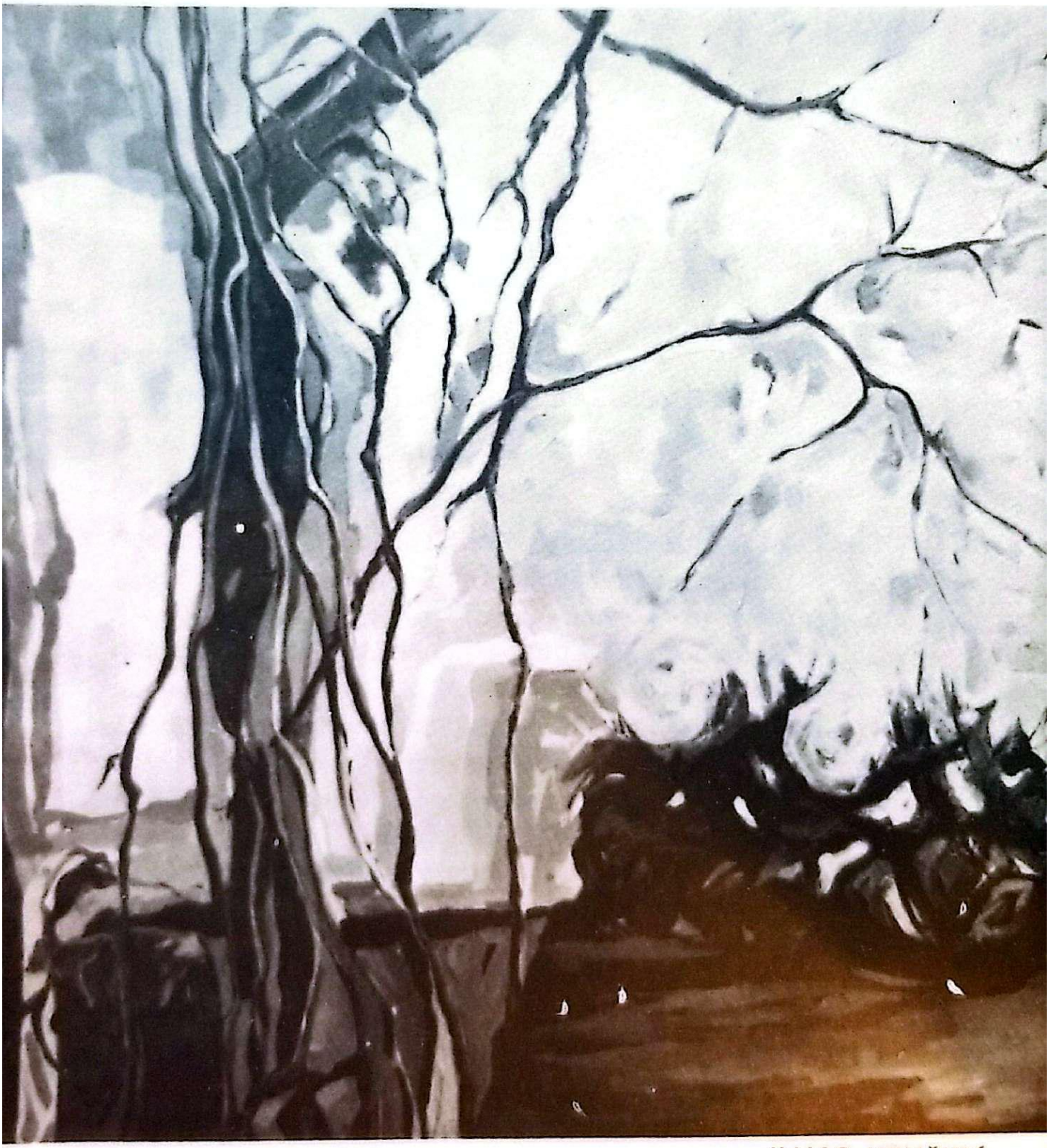

ILIJAS KRUŠKIĆ

PODACI O AUTORIMA

p i s c i

Ali FARUK BISER

Rođen 1956. godane u Đurđeviku (Živinice). Diplomirao opštu i komparativnu književnost i bibliotekarstvo na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Radi u Narodnoj biblioteci u Doboju. Bavi se istraživanjima kulturne istorije Doboja. Piše poeziju i prozu. Objavljivao u »Značenjima«.

Ferid ČEHIĆ

Rođen 1935. godine u Doboju. Studirao književnost na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Radio kao novinar u »Borbi«, glavni i odgovorni urednik lista »Glas komuna«, danas urednik Informativnog centra »Oslobođenje« u Doboju.
Za doprinos razvoju kulture i novinarstva dobio više priznanja i odlikovan Ordenom rada sa srebrnim vijencem.
Književne tekstove objavljivao u mnogim listovima i časopisima »Život«, »Korijeni«, »Most«, »Danas«, »Odjek«, »Značenja«. U pripremi roman »Obmana završnjaka«.

Jozefina DAUTBEGOVIĆ

Rođena 1948. u Šušnjarima kod Dervente. Gimnaziju i Pedagošku akademiju završila u Slavonskom Brodu. Radi u Narodnoj biblioteci u Doboju.

Nagrađena na tradicionalnom književnom konkursu za mlade SUBNOR-a BiH za 1977. godinu. Objavljivala u »Licima«, »Vencu«, »Oslobođenju«, »Brazdama«, »Značenjima« i dr.

BIBL.:

»ČEMERIKE« (pjesme), Književni klub »Ivo Andrić« Doboj, 1978.

Kasim DERAKOVIĆ

Rođen 1935. godine u Doboju. Završio Učiteljsku školu u Derventi. Studirao književnost u Banjaluci i Sarajevu. Bavi se publicistikom. Živi u Doboju. Član je Udruženja književnika Bosne i Hercegovine.

Piše poeziju, prozu i poeziju i prozu za djecu. Zastupljen je u antologijama, panoramama, zbornicima, a sa pjesmama za djecu u čitankama za osnovne škole. Prevođen na druge jezike.

BIBL.:

»TRAVE NA ASVALTU«, »Korijen«, Banjaluka 1958.

»BALADA O RUKAMA«, Sarajevo, 1959.

»LIRSKI GOVORI O TITU«, »Paralele«, Doboj, 1962.

»LJUBAVI PREĐI U PTICE«, »Veselin Masleša«, Sarajevo 1970.

»NEPRIZNATI ANĐELI«, »Paralele«, Doboj, 1972.

»SAN VODOSKOKA«, Književni klub »Ivo Andrić« Doboj 1977.

»SREBRNI KONJANIK«, »Svjetlost«, Sarajevo, 1980.

»LIRSKI GOVORI O TITU«, Književni klub »Ivo Andrić«, Doboj, 1982.

»ZLATNA OCJENA«, Savez književnih klubova Srbije, Beograd, 1983.

Boro JELIĆ

Rođen 1960. godine u Žabljaku (Tešanj). Radnik u Radnoj organizaciji »Bosnaprevoz« Doboj, OOUR tekuće održavanje. Piše poeziju. Učestvovao na susretima Književne omladine BiH, na Susretu pjesnika srednjoškolaca u Kikindi. Dobitnik više priznanja na književnim manifestacijama. Objavljivao u »Značenjima«.

Branko JOVANOVIĆ

Rođen 1938. u Brđanima (Osječani kod Doboja). Radio u Skupštini opštine Doboj, u Narodnoj biblioteci u Doboju i na privremenom radu u inostranstvu. Živi u svom selu. Bavi se novinarstvom. Jedan je od pokretača književne izdavačke djelatnosti u Doboju (Biblioteka »Paralele«).
Pjesme objavljivao u »Glasu komuna«, »Našim danima«, »Oslobođenju«, »Brazdama«, »Glasu«, »Kozarskom vjesniku« i »Značenjima«. U mnogim listovima i časopisima objavljuje prikaze novih knjiga i kritiku.

BIBL.:

»GDJE SU MOJE ZLATNE JESENI« (pjesme), Biblioteka »Paralele«, Doboj, 1961.

»PJESME ZA MUZEJ« (antologija), »Paralele«, Doboj, 1962.

»BUKET STIHOVA« (almanah), »Paralele«, Doboj, 1962.

»ODLOMCI IZ MLADOSTI« (pjesme), Književni klub »Ivo Andrić«, Doboj, 1983.

Davorka MILUTINOVIĆ

Rođena 1956. u Banjaluci. Prosvjetni radnik. Živi u Doboju. Radi u Miljanovcima, opština Tešanj.
Piše poeziju i prozu i poeziju i prozu za djecu.

Dobitnik dvije nagrade za priču na tradicionalnom konkursu SUBNOR-a BiH. Pjesme objavljivala u listovima »Glas komuna«, »Brazde«, »Energoinvest« i časopisu »Značenja«. Zastupljena u antologiji poezije o rudarima »Garavo sunce« (»Osvit«, Karlovac, 1983).

Jasmin OMERAGIĆ

Rođen 1954. u Derventi. Diplomirao na Višoj ekonomskoj školi u Banjaluci. Radi i živi u Doboju.
Piše pjesme i prozu. Objavljivao u »Glasu komuna«, »Energoinvestu«, »Novom listu«, »Malim novinama«.

Muharem OMEROVIĆ

Rođen 1940. u Banjaluci. Završio Gimnaziju u Doboju. Živi i radi u Doboju.
Piše humorističke tekstove i književne tekstove za djecu. Sarađuje sa humorističkim i dječijim programima svih većih radio- stanica u zemlji i mnogim listovima i časopsima. Zastupljen u čitankama za osnovnu školu.
Dobitnik više jugoslovenskih nagrada za humor i pjesme za djecu.

BIBL.:

»ZLATNI ZAROBLJENIK«, »Paralele«, Doboj, 1971.

»DANI RASPJEVANI«, vlastito izdanje, Doboj, 1975.

»DA ZVONE BRDA«, Književni klub »Ivo Andrić«, Doboj, 1978.

Marija PETRIČEVIĆ

Rođena 1929. u Perušiću. Djetinjstvo provela u Zagrebu, gdje je završila Gimnaziju. Diplomirani je kozmetičar. Od 1956. živi u Doboju. Poeziju objavljuje u »Značenjima«.

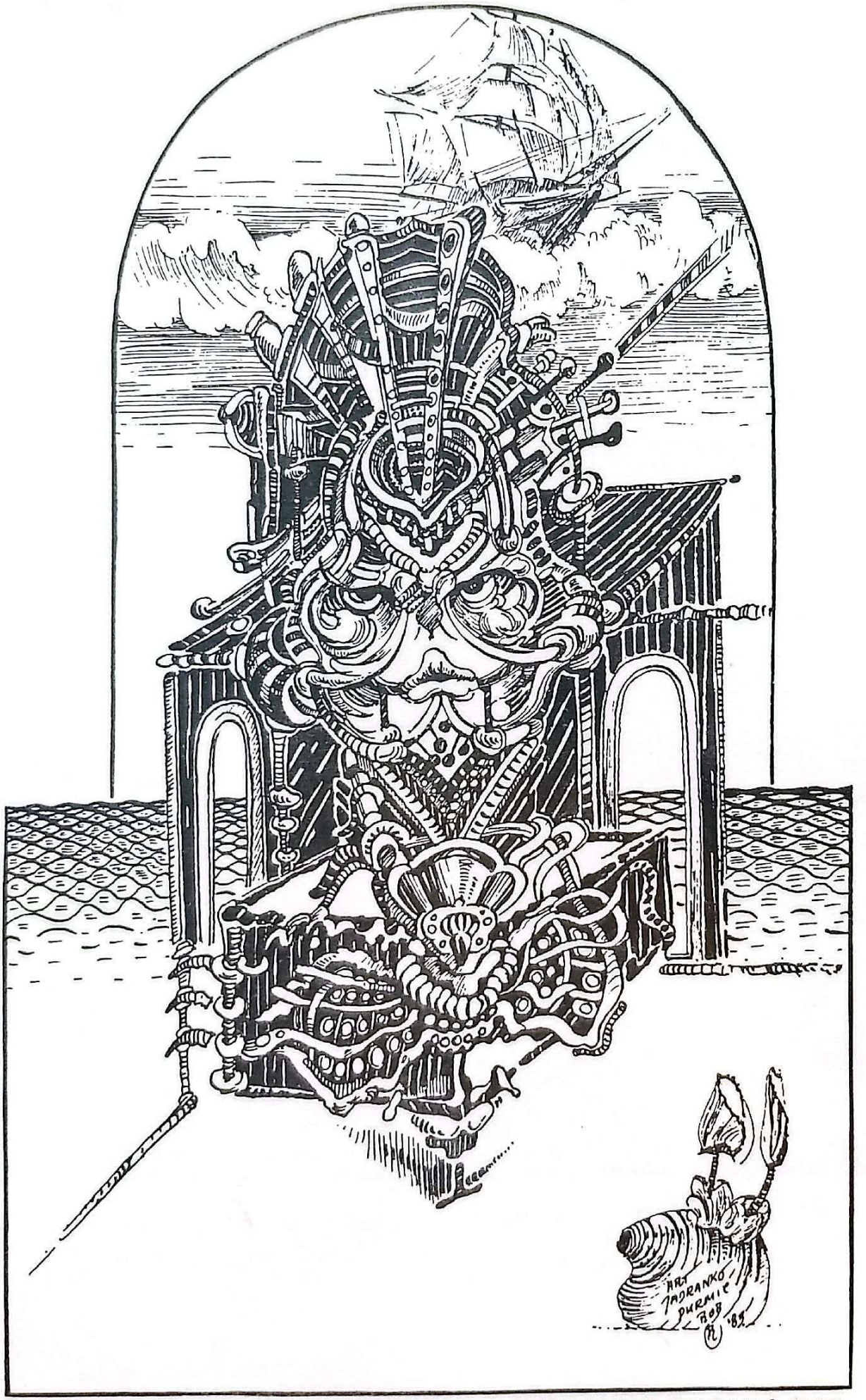

JADRANKO DURMIĆ ROB

ILIJAS KRUŠKIĆ

Savo **PETROVIĆ**

Rođen 1942. u Osječanima (Doboj). Završio studije srpskohrvatskog/hrvatskosrpskog jezika i jugoslovenskih književnosti. Radio u »Glasu komuna« kao novinar i urednik lista, a sada radi kao dopisnik — urednik lista »Zadrugar« za dobojski region. Dopisnik »Politike«.
Jedan je od utemeljivača izdavačke biblioteke »Paralele« u Doboju.
Pjesme je objavljivao u »Telegramu«, »Brazdama«, »Našim danima«, »Mladosti«, »Studentu«, »Glasu komuna«, »Glasu«, »Glasu rudara«, »Zadrugaru« i u časopisima »Život« i »Značenja«.
Zastupljen u almanahu mladih pjesnika BiH »Buket stihova«.
Dobitnik godišnje nagrade Udruženja novinara BiH 1978. Odlikovan za rad u novinarstvu.

BIBL.:

»BALADA O DEČAKU«, »Paralele«, Doboj, 1962.

Pavle STANIŠIĆ

Rođen 1936. u Crkvicama u Boki kotorskoj. Završio Višu pedagošku školu u Beogradu i Fakultet političkih nauka u Sarajevu. Radi u Narodnoj biblioteci u Doboju.
Piše prozu i poeziju.
Dobitnik je Spomen-plakete »23. avgust« za doprinos razvoju kulture u dobojskoj opštini, nagrade Udruženja novinara BiH 1978. i nagrade »Ivo Andrić« lista »Oslobođenje« za novinsku priču. Član je redakcije časopisa »Značenja«.

BIBL.:

»PAHULJICE I LUDACI« (kratke priče), Književni klub »Ivo Andrić«, Doboj, 1980.

Božo SUBOTIĆ

Rođen 1932. godine u Osječanima kod Doboja. Po zanimanju je inženjer mašinstva. Radi u Radnoj organizaciji »Trudbenik« u Doboju.
Piše poeziju i prozu. Objavljivao u »Omladini«, »Radu«, »Brazdama«, »Književnim novinama«, »Oslobođenju«, »Energoinvestu«, »Komunistu«, »Radniku«, »Životu«, »Značenjima«.
Dobio prve nagrade za poeziju Novinsko-izdavačke ustanove »Trudbenik« Skopje 1976, Saveza pisaca amatera 1980. i Prvomajsku nagradu »Rada« 1981. Pjesme su mu prevođene na albanski i makedonski.

BIBL.:
»CRVENE NOĆI« (pjesme), »Paralele«, Doboj, 1961.
»BAŠTA MAŠINA« (pjesme), Književni klub »Ivo Andrić« Doboj, 1979.

Fausta ŠAHOVIĆ

Rođena 1956. u Travniku. Završila Upravnu školu u Zagrebu. Radi u »Ozrenturistu« u Doboju.
Objavljivala prozu u listu »Glas komuna« i časopisu »Značenja«.
Otkupno priznanje za priču na konkursu »Zija Dizdarević« za 1980. godinu.

Dragan SUVAJAC ŠAPORAC

Rođen 1953. godine u Trnjanima (Doboj). Završio pedagošku akademiju. Radi u Stanarima kod Doboja. Živi u Doboju.
Piše poeziju. Objavljivao u časopisu »Značenja«.

BIBL.:
»PEPEO U VETRU«, vlastito izdanje, Slavonski Brod, 1980.

Marija ŠMITRAN

Rođena 1951. u Ćupriji. Završila Učiteljsku školu u Banjaluci. Apsolvent Filološkog fakulteta u Beogradu. Radi u Osnovnoj školi »Ismet Kapetanović« u Grapskoj.

Željko ŠTENGER

Rođen 1928. u Našicama. Završio medicinski fakultet i specijalizaciju iz radiologije. Radi u Doboju. Poeziju objavljivao u »Značenjima«.

Esad ZGODIĆ

Rođen 1950. godine u Goraždu.
Diplomirao filozofiju na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Oglede i studije iz oblasti marksističke filozofije i kritike objavljivao u »Socijalizmu«, »Opredjeljenjima«, »Pregledu«, »Marksističkim temama«, »Odjeku«, »Gledištima«, »Značenjima«, »Dijalogu« i dr. U mnogim listovima objavljuje novinarsko-analitičke tekstove i komentare.
Piše poeziju.

BIBL.:

»DIJALEKTIKA GRAVITACIJE« (pjesme), Književni klub »Ivo Andrić«, Doboj, 1982.

Jadranko DURMIĆ—ROB

Rođen 1950. u Poljanicama. Prva umjetnička znanja stekao od Drage Handanovića. Završio Školu za primijenjenu umjetnost u Sarajevu. Na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu diplomirao slikarstvo i grafiku u klasi prof. Frane Pare.

Realizator je više velikih slikarskih happening-a.

Izložbe: Salon mladih u Zagrebu 1976, 1977, 1978. i 1979; kolektivne izložbe u slikarskoj koloniji na Braču 1979, Sedamnaestoaprilski likovni salon Doboj 1981. i 1982; samostalne izložbe u Zagrebu, Brislu, Doboju, Gračanici, Cavtatu, Dubrovniku, Baškoj Vodi, Makarskoj.

Nagrade: otkupna nagrada za grafiku 1976. na Salonu mladih Zagreb.

Drago HANDANOVIĆ

Rođen 1939. u Ostrošcu. Završio likovnu grupu na Višoj pedagoškoj školi u Sarajevu. Radi u Doboju. Bavi se skulpturom, keramikom i oblikovanjem gradskog mobilijara u natur-betonu.

Izveo je veliki broj javnih spomenika i dekorativnih skulptura na mnogim javnim mjestima. Jedan je od osnivača Sedamnaestoaprilskog salona i Umjetničke galerije u Doboju. Izlagao na mnogim samostalnim i zajedničkim izložbama u zemlji i inostranstvu. Član ULUPUBiH-a.

Nagrade: prva nagrada za rješenje spomen-plakete SO-e Doboj, prva nagrada za idejno rješenje spomen-kosturnice u rudarskom naselju Stanari, nagrada za skulpturu Saveza društava likovnih pedagoga BiH 1981, nagrada ULUPUBiH-a na izložbi Collegium artisticum 1983.

Kolonije: Resenska keramička kolonija 1979, Kolonija umjetničke keramike Našice 1982.

Odlikovan Ordenom rada sa srebrnim vijencem.

Ilijas KRUŠKIĆ

Rođen 1934. u Trebinju. Srednju školu za primijenjenu umjetnost završio u Sarajevu, a Akademiju primijenjenih umjetnosti u Beogradu. Radi u Doboju. Član ULUBiH-a.

Brojne samostalne izložbe u Doboju, Zavidovićima, Zadru, Modriči, Tešnju. Kolektivne izložbe u Beogradu ,na Sedamnaestoaprilskom salonu u Doboju (sve izložbe), u Cirihu, Tuzli, Sarajevu, Ćupriji, Pljevljima, Tesliću, Derventi, Mostaru, Gradačcu, Maglaju.

Jedan od osnivača Likovne kolonije u Tesliću.

Nagrade: više otkupnih nagrada.

Kolonije: Počitelj 1976. i 1978, Opuzen 1977, Teslić 1981.

Studijska putovanja: Italija, Francuska, Bugarska, Turska, Švajcarska.

Senad KRUŠKIĆ

Rođen 1958. u Doboju. Završio Akademiju likovnih umjetnosti u Sarajevu u klasi prof. Milorada Ćorovića.

Živi i radi u Doboju.

Izložbe: grupno i samostalno u Sarajevu, »Aprilski susreti« u Maglaju 1983, Sedamnaestoaprilski likovni salon u Doboju 1983.

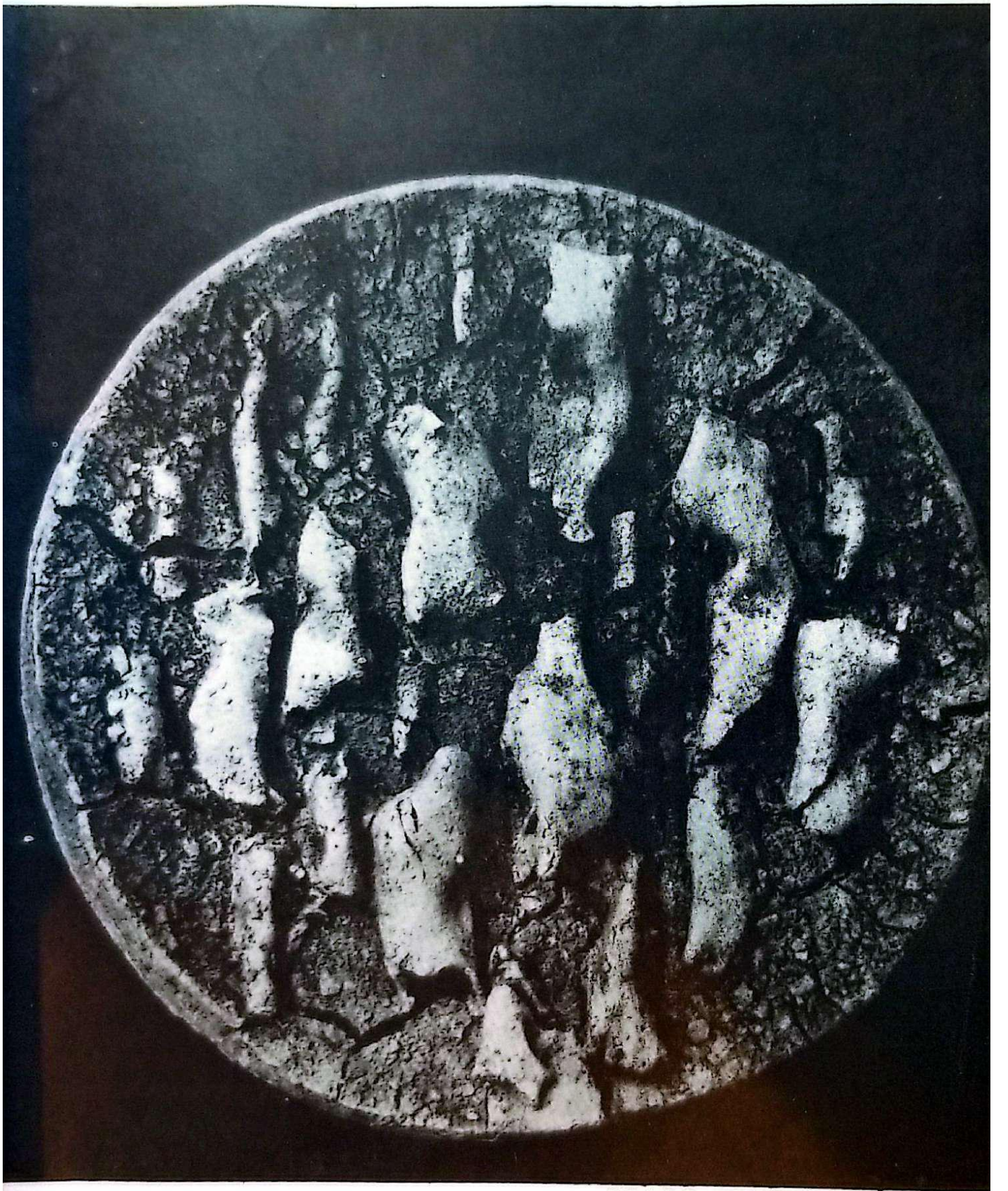

DRAGO HANDANOVIĆ

DRUGA SVJETLOST

Izdavač
KNJIŽEVNI KLUB »IVO ANDRIĆ« DOBOJ

Za izdavača
Jozefina DAUTBEGOVIĆ

Za Radnički univerzitet Doboj (suizdavač)
Nikola BJELOBABA

Tehnički urednik
Savo PETROVIĆ

Naslovna strana
Đorđe ČAVKOV

Štampa
ŠRO »GRAFIČAR« DOBOJ
Ismeta Kapetanovića 18

Za štampariju
Vojislav STAJKOVSKI

Prvo izdanje
3.000 primjeraka

Prema mišljenju Republičkog komiteta za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu SRBiH broj 02-413/32 od 22. marta 1984. ovo izdanje ne podliježe plaćanju poreza na promet.

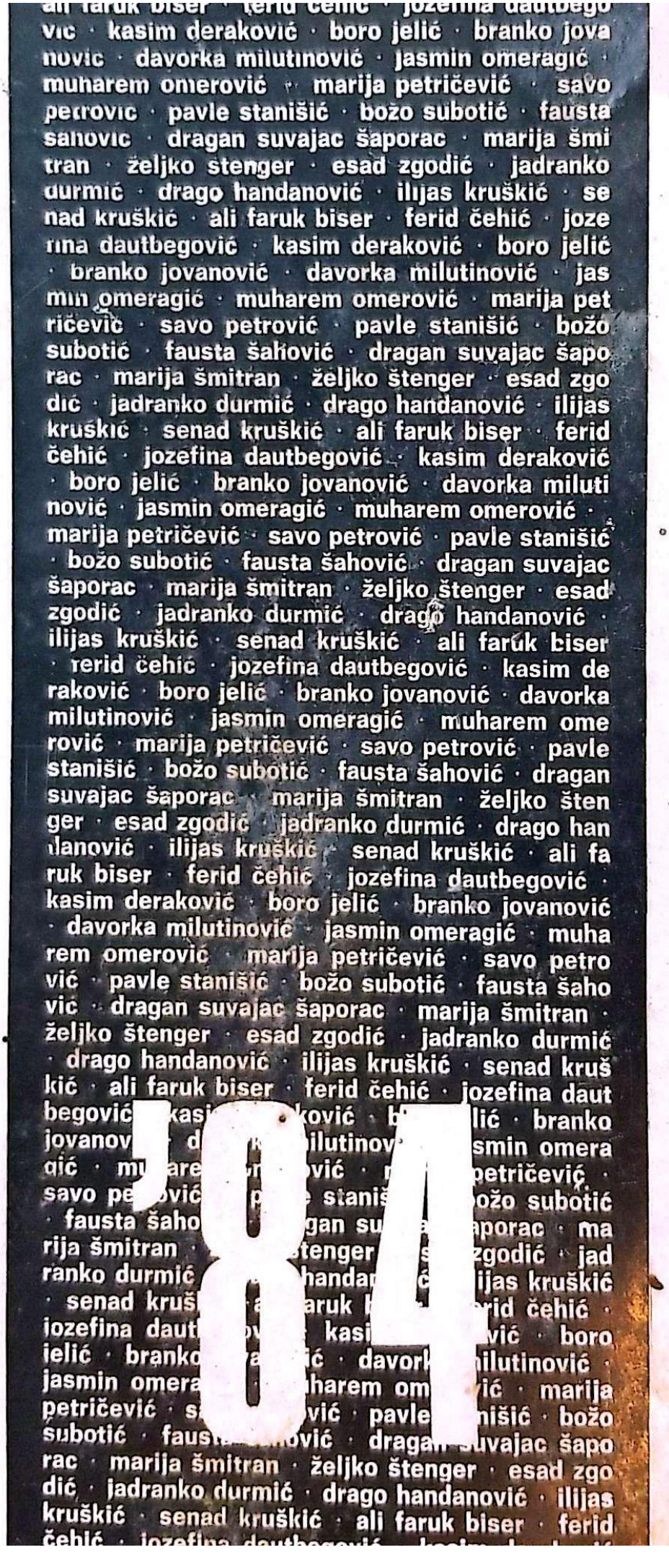
ali faruk biser · ferid čehić · jozefina dautbego
vić · kasim deraković · boro jelić · branko jova
novic · davorka milutinović · jasmin omeragić ·
muharem omerović · marija petričević · savo
petrovic · pavle stanišić · božo subotić · fausta
sahovic · dragan suvajac šaporac · marija šmi
tran · željko stenger · esad zgodić · jadranko
durmić · drago handanović · ilijas kruškić · se
nad kruškić · ali faruk biser · ferid čehić · joze
fina dautbegović · kasim deraković · boro jelić
· branko jovanović · davorka milutinović · jas
min omeragić · muharem omerović · marija pet
ričević · savo petrović · pavle stanišić · božo
subotić · fausta šahović · dragan suvajac šapo
rac · marija šmitran · željko štenger · esad zgo
dić · jadranko durmić · drago handanović · ilijas
kruškić · senad kruškić · ali faruk biser · ferid
čehić · jozefina dautbegović · kasim deraković
· boro jelić · branko jovanović · davorka miluti
nović · jasmin omeragić · muharem omerović ·
marija petričević · savo petrović · pavle stanišić
· božo subotić · fausta šahović · dragan suvajac
šaporac · marija šmitran · željko štenger · esad
zgodić · jadranko durmić · drago handanović ·
ilijas kruškić · senad kruškić · ali faruk biser
· ferid čehić · jozefina dautbegović · kasim de
raković · boro jelić · branko jovanović · davorka
milutinović · jasmin omeragić · muharem ome
rović · marija petričević · savo petrović · pavle
stanišić · božo subotić · fausta šahović · dragan
suvajac šaporac · marija šmitran · željko šten
ger · esad zgodić · jadranko durmić · drago han
danović · ilijas kruškić · senad kruškić · ali fa
ruk biser · ferid čehić · jozefina dautbegović ·
kasim deraković · boro jelić · branko jovanović
· davorka milutinović · jasmin omeragić · muha
rem omerović · marija petričević · savo petro
vić · pavle stanišić · božo subotić · fausta šaho
vic · dragan suvajac šaporac · marija šmitran ·
željko štenger · esad zgodić · jadranko durmić
· drago handanović · ilijas kruškić · senad kruš
kić · ali faruk biser · ferid čehić · jozefina daut
begović · kasi · ković · b · lić · branko
jovanov · d · ilutinov · smin omera
gić · mu · are · ović · · petričević ·
savo pe · ović · · stanis · ožo subotić
· fausta šaho · gan su · aporac · ma
rija šmitran · · tenger · zgodić · jad
ranko durmić · handar · ijas kruškić
· senad krušk · aruk · rid čehić ·
jozefina daut · kasi · vić · boro
jelić · branko · ić · davork · ilutinović ·
jasmin omera · harem om · ić · marija
petričević · s · ović · pavle · nišić · božo
subotić · fausta · ović · dragan · uvajac šapo
rac · marija šmitran · željko štenger · esad zgo
dić · jadranko durmić · drago handanović · ilijas
kruškić · senad kruškić · ali faruk biser · ferid
čehić · jozefina dautbegović · kasim deraković
· boro jelić · branko jovanović · davorka miluti
nović · jasmin omeragić · muharem omerović ·
marija petričević · savo petrović · pavle stanišić
· božo subotić · fausta šahović · dragan suvajac
šaporac · marija šmitran · željko štenger · esad
zgodić · jadranko durmić · drago handanović ·
ilijas kruškić · senad kruškić · ali faruk biser
· ferid čehić · jozefina dautbegović · kasim de
raković · boro jelić · branko jovanović · davorka
milutinović · jasmin omeragić · muharem ome
rović · marija petričević · savo petrović · pavle
stanišić · božo subotić · fausta šahović · dragan
suvajac šaporac · marija šmitran · željko šten
ger · esad zgodić · jadranko durmić · drago han
danović · ilijas kruškić · senad kruškić · ali fa
ruk biser · ferid čehić · jozefina dautbegović ·
kasim deraković · boro jelić · branko jovanović
· davorka milutinović · jasmin omeragić · muha
rem omerović · marija petričević · savo petro
vić · pavle stanišić · božo subotić · fausta šaho
vic · dragan suvajac šaporac · marija šmitran ·
željko štenger · esad zgodić · jadranko durmić
· drago handanović · ilijas kruškić · senad kruš
kić · ali faruk biser · ferid čehić · jozefina daut
begović · kasi · ković · b · lić · branko
jovanov · d · ilutinov · smin omera
gić · mu · are · ović · · petričević ·
savo pe · ović · · stanis · ožo subotić
· fausta šaho · gan su · aporac · ma
rija šmitran · · tenger · zgodić · jad
ranko durmić · handar · ijas kruškić
· senad krušk · aruk · rid čehić ·
jozefina daut · kasi · vić · boro
jelić · branko · ić · davork · ilutinović ·
jasmin omera · harem om · ić · marija
petričević · s · ović · pavle · nišić · božo
subotić · fausta · ović · dragan · uvajac šapo
rac · marija šmitran · željko štenger · esad zgo
dić · jadranko durmić · drago handanović · ilijas
kruškić · senad kruškić · ali faruk biser · ferid
čehić · jozefina dautbegović · kasim deraković
· boro jelić · branko jovanović · davorka miluti
nović · jasmin omeragić · muharem omerović ·
marija petričević · savo petrović · pavle stanišić
· božo subotić · fausta šahović · dragan suvajac
šaporac · marija šmitran · željko štenger · esad
zgodić · jadranko durmić · drago handanović ·
ilijas kruškić · senad kruškić · ali faruk biser
· ferid čehić · jozefina dautbegović · kasim de
raković · boro jelić · branko jovanović · davorka
milutinović · jasmin omeragić · muharem ome
rović · marija petričević · savo petrović · pavle
stanišić · božo subotić · fausta šahović · dragan
suvajac šaporac · marija šmitran · željko šten
ger · esad zgodić · jadranko durmić · drago han
danović · ilijas kruškić · senad kruškić · ali fa
ruk biser · ferid čehić · jozefina dautbegović ·
kasim deraković · boro jelić · branko jovanović
· davorka milutinović · jasmin omeragić · muha
rem omerović · marija petričević · savo petro
vić · pavle stanišić · božo subotić · fausta šaho
vic · dragan suvajac šaporac · marija šmitran ·
željko štenger · esad zgodić · jadranko durmić
· drago handanović · ilijas kruškić · senad kruš
kić · ali faruk biser · ferid čehić · jozefina daut
begović · kasi · ković · b · lić · branko
jovanov · d · ilutinov · smin omera
gić · mu · are · ović · · petričević ·
savo pe · ović · · stanis · ožo subotić
· fausta šaho · gan su · aporac · ma
rija šmitran · · tenger · zgodić · jad
ranko durmić · handar · ijas kruškić
· senad krušk · aruk · rid čehić ·
jozefina daut · kasi · vić · boro
jelić · branko · ić · davork · ilutinović ·
jasmin omera · harem om · ić · marija
petričević · s · ović · pavle · nišić · božo
subotić · fausta · ović · dragan · uvajac šapo
rac · marija šmitran · željko štenger · esad zgo
dić · jadranko durmić · drago handanović · ilijas
kruškić · senad kruškić · ali faruk biser · ferid
čehić · jozefina dautbegović · kasim deraković
· boro jelić · branko jovanović · davorka miluti
nović · jasmin omeragić · muharem omerović ·
marija petričević · savo petrović · pavle stanišić
· božo subotić · fausta šahović · dragan suvajac
šaporac · marija šmitran · željko štenger · esad
zgodić · jadranko durmić · drago handanović ·
ilijas kruškić · senad kruškić · ali faruk biser
· ferid čehić · jozefina dautbegović · kasim de
raković · boro jelić · branko jovanović · davorka
milutinović · jasmin omeragić · muharem ome
rović · marija petričević · savo petrović · pavle
stanišić · božo subotić · fausta šahović · dragan
suvajac šaporac · marija šmitran · željko šten
ger · esad zgodić · jadranko durmić · drago han
danović · ilijas kruškić · senad kruškić · ali fa
ruk biser · ferid čehić · jozefina dautbegović ·
kasim deraković · boro jelić · branko jovanović
· davorka milutinović · jasmin omeragić · muha
rem omerović · marija petričević · savo petro
vić · pavle stanišić · božo subotić · fausta šaho
vic · dragan suvajac šaporac · marija šmitran ·
željko štenger · esad zgodić · jadranko durmić
· drago handanović · ilijas kruškić · senad kruš
kić · ali faruk biser · ferid čehić · jozefina daut
begović · kasi · ković · b · lić · branko
jovanov · d · ilutinov · smin omera
gić · mu · are · ović · · petričević ·
savo pe · ović · · stanis · ožo subotić
· fausta šaho · gan su · aporac · ma
rija šmitran · · tenger · zgodić · jad
ranko durmić · handar · ijas kruškić
· senad krušk · aruk · rid čehić ·
jozefina daut · kasi · vić · boro
jelić · branko · ić · davork · ilutinović ·
jasmin omera · harem om · ić · marija
petričević · s · ović · pavle · nišić · božo
subotić · fausta · ović · dragan · uvajac šapo
rac · marija šmitran · željko štenger · esad zgo
dić · jadranko durmić · drago handanović · ilijas
kruškić · senad kruškić · ali faruk biser · ferid
čehić · jozefina